

การพัฒนาตัวแปร

จากการศึกษาที่ผ่านมาในบทที่แล้วจะเห็นได้ว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง และการประท้วงตลอดจนการรักษาหน้าหน้ของการประท้วงให้มีอยู่อย่างต่อเนื่องยาวนานนั้น ยังอยู่ในระหว่างการพัฒนา องค์ความรู้ให้มีความแข็งแกร่งขึ้น ดังนั้นข้อโต้แย้งและแนวทางการศึกษาต่างๆ จึงยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน

ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาตัวแปรในบทนี้ จึงมีความมุ่งหมายที่จะกำหนดข้อตกลงเบื้องต้นให้แต่ละตัวแปรที่จะนำมาทำการศึกษา รวมทั้งการให้คำนิยามปฏิบัติการ (operationalization) สำหรับการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วย จากนั้นจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรนั้น กับตัวแปรต่างๆ ไปที่ละตัวแปรเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรในเบื้องต้น เมื่อมีความเข้าใจตัวแปรต่างๆ แล้ว จึงจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ในรูปของเส้นอิทธิพลเพื่อสร้างเป็นตัวแบบสำหรับอธิบาย อิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมระหว่างตัวแปรต่างๆ ซึ่งมีต่อกันจนส่งผลไปสู่ความยาวนานในการประท้วงในที่สุด ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการศึกษาในครั้งนี้จะได้พัฒนาจากตัวแบบของ บาลาลอค ที่กล่าวถึงมาแล้วในบทที่ 2 มีอยู่ด้วยกัน 27 ตัวแปรต่อไปนี้

4.1 ความหมายของตัวแปร

1. ปัจจัยด้านอุดมการณ์ (Ideological factors)

ปัจจัยด้านอุดมการณ์ เป็นตัวแปรอิสระ มีอิทธิพลทางตรงต่อ ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ และ ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ

หากจะสรุปบทบาทของปัจจัยด้านอุดมการณ์แล้วก็คงจะหมายถึงปัจจัยที่ทำให้กลุ่มสามารถรวมตัวกันได้อย่างเหนียวแน่นเพราะมีความเชื่อในสิ่งหนึ่งสิ่งใดตรงกัน แม้ว่าในบางครั้งกลุ่มย่อยต่างๆจะมีลักษณะบางอย่างที่แตกต่างกันออกไป เช่นคนรวย กับ คนจน ร่วมกันประท้วงเพื่อเรียกร้องการปกครองที่ดีขึ้น เป็นต้น ในกรณีที่ปัจจัยด้านอุดมการณ์มีความเข้มแข็งก็อาจทำให้ความจำเป็นที่จะต้องให้สิ่งตอบแทนแก่กลุ่มย่อยหรือที่เรียกว่า ความจำเป็นที่จะต้องมี

แรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ ลดน้อยลง หรือ ความแตกต่างระหว่างกลุ่มลดความสำคัญลง หรือ ทำให้มีวิธีการประท้วงตรงกันได้มากขึ้น เป็นต้น ในหนังสือเรื่อง Why men rebel เทด เกอร์รี่ (Ted Gurr)¹ ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วมที่มีความกระตือรือร้นนั้นอาจไม่ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากระบบอุดมการณ์ที่ซับซ้อนอะไร แต่มักเป็นคำขวัญ (slogan) จำนวนหนึ่ง หรือ พิธีกรรม (rituals) ง่ายๆ อย่างหนึ่งเท่านั้นที่จะเป็นสะพานเชื่อมกับระบบความเชื่อที่ซับซ้อนนั้น เหตุที่ปัจจัยด้านอุดมการณ์หรือระบบความเชื่อร่วมกันนี้มีความสำคัญก็เพราะว่า ในความเป็นจริงแล้วในกลุ่มใหญ่จะมีกลุ่มย่อยๆ ที่สมาชิกบางคนอาจเดือดร้อนมากกว่าคนอื่น หรือ ไม่ได้รับประโยชน์จากชัยชนะก็ได้ หากเป็นเช่นนั้นกลุ่มจะมีปัญหาในการจูงใจให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมที่เสี่ยงและต้องลงทุนมาก ตรงนี้ปัจจัยด้านอุดมการณ์ หรือ ระบบความเชื่อจะช่วยยึดโยงสมาชิกเหล่านี้เข้าด้วยกัน² ระบบอุดมการณ์ที่ประสบความสำเร็จมักมีกลไกที่จะทำให้แน่ใจว่าจะไม่มีคำถามเกิดจากสมาชิก ถ้ามีคำถามเกิดขึ้น ผู้ถามจะถูกนิยามทันทีว่า เป็นคนทรยศ คนโง่ กลายเป็นคนนอก แม้กระทั่งกลายเป็นศัตรูไป³ นอกจากนั้นสมาชิกในกลุ่มจะถูกสอนให้เชื่อว่าสิ่งที่เลวๆ นั้นจะอยู่กับฝ่ายต่อต้านการประท้วงมากกว่ากลุ่มตน⁴

ปัจจัยด้านอุดมการณ์ จะมีความเข้มแข็งมากหรือน้อยนั้น จะประกอบด้วยคุณสมบัติ 14 ประการดังนี้คือ

- ความง่าย (simplicity)

จากการที่ ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก (heterogeneity) ได้แสดงบทบาทสำคัญต่อการระดมทั้งในแง่ของระดับ และ ประสิทธิภาพ จึงมีความสมเหตุสมผลที่จะคิดถึง ปัจจัยด้านอุดมการณ์ ในรูปของลำดับของเป้าหมาย (goal hierarchies) และมีการแสดงอย่างชัดเจนถึงการเลือกวิธีการที่จะประท้วงด้วย ดังนั้นการกำหนดอุดมการณ์อย่างง่าย (simplicity) จึงหมายถึงการให้ความสำคัญต่อเป้าหมายจำนวนน้อยที่มีอรรถประโยชน์สูงมาก หรือ การมีเป้าหมายเป็นลำดับที่ชัดเจนควบคู่กับ ชุดของเงื่อนไขว่า เป้าหมายใดที่มีความสำคัญน้อยกว่า และ ถูกตัดทิ้งไป ทั้งยังรวมถึง วิธีการที่ชัดเจนที่จะทำให้บรรลุถึงเป้าหมายที่สำคัญที่สุดนั้น⁵ ดังนั้นในความ

¹ Ted R. Gurr, "Why men Rebel," in Hubert Blalock Jr., Power and Conflict Toward a General Theory. p. 137.

² Ibid.

³ Ibid., p. 141.

⁴ Ibid., p. 142.

⁵ Ibid., pp. 159-160.

หมายของ บลาลอค บัจฉัยด้านอุดมการณ์จะมีรูปแบบง่ายไม่ซับซ้อนอย่างที่เข้าใจกัน และเพื่อเป็นการยืนยันแนวคิดนี้จึงได้คัดลอกข้อความจากต้นฉบับเพื่อให้พิจารณากันอีกครั้งหนึ่ง^{*}

- ความเชื่อว่าร้ายถึงชีวิต (fatalism)⁶

ได้แก่ความรู้สึกว่าฝ่ายประท้วงไม่สามารถต่อต้านการกระทำของฝ่ายต่อต้านการประท้วงได้

- ความสามารถในการกำหนดการคาดหวัง (ability to shape expectancies)⁷

ได้แก่ความเชื่อว่าสามารถจัดการกับความคาดหวังได้ง่ายเช่น มีอำนาจเหนือธรรมชาติคอยช่วยได้แก่ พระเจ้า ฟาดินมีตา ธรรมะย่อมชนะอธรรม โลกต้องวิวัฒน์ไปตามวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ เป็นต้น

- มีฉนวนป้องกันตนเองจากระบบความเชื่ออื่น (insulating from alternative belief systems)⁸

ได้แก่ความสามารถในการป้องกันระบบความเชื่อของคู่แข่งได้ ประกอบด้วยความสามารถที่จะตีความอุดมการณ์ให้มีการปรับปรุงแก้ไขตามยุคสมัยได้ และการมีมาตรการรุนแรงที่จะไม่ให้สมาชิกมีความคิดเป็นอื่น

* "... Since party X's members may be highly heterogeneous with respect to utilities attached to a diversity of goals, and to expectancies as well, and since we have argued that such heterogeneity may play a crucial role in terms of both the degree and efficiency of the mobilization effort, it seems sensible to think of ideological simplicity in terms of goal hierachies and the clarity with which choices among alternative means have been prescribed or proscribed . By a simplistic ideology we shall mean either one that stress and extremely small number of goals to which members should attach very high utilities or one that specifies a clear-cut hierachy of goals, as well as a set of conditions under which goals of lesser importance are to be sacrificed or deferred . Such a simplistic ideology will also specify an umbiguous set of mean for attaining the most important goals..."

⁶Ibid., pp. 161-162.

⁷Ibid., p. 164.

⁸Ibid., pp. 165-166.

- สอดคล้องกับผลประโยชน์ที่เป็นเป้าหมาย (consistency with objective interests)⁹

ได้แก่ความสอดคล้องระหว่างผลประโยชน์ที่เป็นเป้าหมายและระบบความเชื่อของสมาชิกที่ได้จากการกลมเกลียวทางสังคมมาก่อน

- ความนิยมใน เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ตัวเอง (ethnocentrism)¹⁰

ได้แก่การที่เชื่อว่ากลุ่มตนดีกว่ากลุ่มอื่น เช่นเป็นอารยันผิวขาว เป็นต้น

- ระดับการใส่ร้ายฝ่ายต่อต้านการประท้วง (degree to which blame is placed on other parties)¹¹

ได้แก่ การอ้างเอาประวัติศาสตร์ หรือ เหตุการณ์ต่างๆมาเป็นเหตุในการโจมตีว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงต้องรับผิดชอบในความผิดที่เกิดขึ้น

- ส่งเสริมให้ลงโทษฝ่ายต่อต้านการประท้วง (encouragement of punitive responses)¹²

ได้แก่ การส่งเสริมให้มีการเอาผิดกับฝ่ายต่อต้านการประท้วง

- การแบ่งเป็นสองฝ่าย (dichotomization and drawing rigid boundaries)¹³

ได้แก่ การสร้างความคิดตรงข้าม เช่นดำกับขาว เทพกับมาร ธรรมะ กับ อธรรม เพื่อสร้างเส้นแบ่งที่ชัดเจน

- ขอบเขตความคลุมเครือ (extent of ambiguities)¹⁴

ได้แก่ การรักษาความคลุมเครือในบางส่วนไว้แม้ว่าจะมีการแบ่งฝ่ายที่ชัดเจนแล้วก็ตามทั้งนี้เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันเมื่อสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป

⁹Ibid., pp. 166-167.

¹⁰Ibid., p. 168.

¹¹Ibid., pp. 169-172.

¹²Ibid., p. 170.

¹³Ibid., p. 171.

¹⁴Ibid., pp. 171-172.

- มีความยืดหยุ่น (flexibility)¹⁵

ได้แก่ ความสามารถในการรวมกับระบบความเชื่ออื่น โดยไม่สูญเสียสาระเดิมของตนไป เพื่อสร้างความเห็นพ้องต้องกัน แม้ว่าจะมีผลประโยชน์ที่แท้จริงต่างกันก็ตาม ตัวอย่างเช่น ลัทธิพราหมณ์ ศาสนาพุทธ และ การนับถือผีของคนไทยซึ่งกลายเป็นสิ่งเดียวกันไปได้

- การจงรักภักดีต่อผู้นำ (loyalty to centralized leadership)¹⁶

ได้แก่ การรับคำสั่งโดยปราศจากคำถามต่อผู้นำ

- การมุ่งต่อเป้าหมายร่วมกัน (emphasis placed on collectivist goals)¹⁷

ได้แก่ ระบบความเชื่อให้สมาชิกเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม

- การขยายตัวได้ง่าย (expansiveness)¹⁸

ได้แก่ ความสามารถในการขยายสมาชิกเพิ่มและกำจัดผู้ไม่เห็นด้วยได้ดี

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้จะให้ความสำคัญต่อบัจจัยด้านอุดมการณ์และระบบความเชื่อในขอบเขตของการเป็นตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อบัจจัยอื่นๆ โดยจะทำการศึกษาในแง่ของความเหมือนหรือความแตกต่างกันในระบบความเชื่อที่สมาชิกในแต่ละกลุ่มคิดว่ามีความสำคัญ และให้ระบุว่าเป็น ความเชื่อ หรือ อุดมการณ์ที่มีชื่อเกี่ยวข้องหรือมีความหมายถึงสิ่งใด

เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ต้องการวัดปริมาณอิทธิพลของอุดมการณ์ว่ามีมากหรือน้อยเพียงไร โดยดูจากองค์ประกอบทั้ง 14 ประการที่ได้กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้มีความหมายโดยสรุปว่ากลุ่มที่เข้าประหวัดนั้นมีความเชื่อร่วมกันสูงหรือไม่ อย่างไรก็ตามเนื่องจาก การวิจัยทำการเก็บตัวอย่างจากกลุ่มที่ไปทำการประหวัดต่างกรรมต่างวาระกัน ดังนั้นจึงไม่สามารถจะระบุเปรียบเทียบลงไปได้ว่าระบบความเชื่อใดมีอิทธิพลสูงสุด เราอาจทราบแต่เพียงว่ามีระบบความเชื่ออะไรที่เกิดขึ้นเท่านั้น แต่อย่างน้อยที่สุดถ้าสมาชิกในกลุ่มรู้สึกว่ามี ความเชื่อร่วมกันสูงมาก ก็อาจถือเอาได้ว่ามีบัจจัยด้านอุดมการณ์สูงมากตามไปด้วยได้

ในการวัดปริมาณการมีระบบความเชื่อหรืออุดมการณ์ใช้การสอบถามว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่ากลุ่มของตนมีความเชื่อตรงกันมากหรือน้อยเพียงใด

¹⁵Ibid., pp. 173-174.

¹⁶Ibid., pp. 174-175.

¹⁷Ibid., pp. 175-176.

¹⁸Ibid., pp. 176-177.

2. ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก (Heterogeneity of Membership)

ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกในการศึกษาครั้งนี้ใช้ความแตกต่างกันของผลประโยชน์ที่จะได้รับการประท้วงเป็นเครื่องมือในการจำแนกความเป็นกลุ่มเดียวกันของสมาชิกออกจากกัน มากกว่าจะดูที่คุณลักษณะของเป้าหมายเอง¹⁹ โดยความแตกต่างหรือเหมือนกันนี้อาจเกิดในกลุ่มทางสังคมเดียวกัน หรือต่างกันได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับเรื่องของระบบความเชื่อซึ่งพบว่าในกลุ่มทางสังคมที่ขัดแย้งกันอาจมีกลุ่มย่อยที่มีระบบความเชื่อเดียวกันได้ หรืออาจพบว่าในกลุ่มเดียวกันมีกลุ่มย่อยที่แตกต่างกันและอาจเหมือนกับกลุ่มที่กำลังมีความขัดแย้งกันก็ได้ โดยที่ความขัดแย้งนั้นเกิดจากผลประโยชน์ที่แตกต่างกันภายในกลุ่มหรือระหว่างกลุ่มมากกว่า สำหรับผลประโยชน์ที่จะได้รับของแต่ละกลุ่มย่อยนั้นบางครั้งขึ้นอยู่กับวิธีการที่กลุ่มย่อยจะมีบทบาทในกลุ่มใหญ่เช่นการเป็นผู้นำประท้วงกับผู้ตามซึ่งมักมีผลประโยชน์ภายหลังการประท้วงไม่เท่ากัน หรือมีพฤติกรรมในการประท้วงที่แตกต่างกันเช่นบางกลุ่มย่อยต้องทนลำบากในขณะที่บางกลุ่มมีความลำบากน้อยกว่าแต่ได้ผลประโยชน์เท่ากันหรือมากกว่า เป็นต้น ในแบบสอบถามจะให้ผู้ตอบอธิบายว่ากลุ่มของตนไปด้วยกันได้ดีไหมถ้าไปด้วยกันไม่ดีเกิดจากอะไร

ในการวัดปริมาณการเป็นกลุ่มเดียวกันของสมาชิกใช้การสอบถามว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่ากลุ่มของตนไปด้วยกันได้ดีกับกลุ่มอื่นหรือไม่

3. ต้นทุนของการมีส่วนร่วม (Costs of Participation)

ต้นทุนของการมีส่วนร่วมเป็นความรู้สึกรวมๆของผู้ไปประท้วงว่าเขาเองต้องเสียสละอะไรบางอย่างที่สำคัญหรือไม่ โดยทั่วไปแล้วการไปประท้วงครั้งหนึ่งๆ สมาชิกในกลุ่มต้องจากครอบครัวไปเป็นระยะเวลาหลายๆ หรือ ต้องสะสมทุนบางประการเพื่อให้สามารถไปร่วมในการประท้วงได้ ต้นทุนของการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลทางบวกต่อ ระดับความเหนื่อยล้า (Fatigue Level) และ มีอิทธิพลต่อความจำเป็นที่จะต้องมีความตั้งใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ (Need for Selective Incentives)²⁰ ด้วย ซึ่งหมายถึงหากการออกไปประท้วงนั้นต้องเสียสละความเหนื่อยยากและเงินทองเป็นจำนวนมากแล้ว ก็น่าที่จะทำให้ระดับความรู้สึกเหนื่อยยากสูงขึ้นด้วย ในขณะที่เดียวกันถ้า

¹⁹Ibid., p. 52.

²⁰Ibid., p. 130.

ต้องลงทุนไปมากก็จะมีความต้องการได้รับผลประโยชน์ที่ชัดเจนจากกลุ่มด้วยเพื่อให้ลดความรู้สึกที่ต้องลงทุนลงแรงไปมากลงได้

ในการวัดปริมาณต้นทุนการมีส่วนร่วม ใช้การสอบถามว่าถ้า กลุ่มตัวอย่างต้องไปประท้วงแล้วคิดว่าตนเองรู้สึกว่าจะต้องเสียสิ่งสำคัญใช้หรือไม่และ ให้ระบุค่าเป็นตัวเงินประกอบด้วย เพื่อใช้ประกอบในการพรรณนาความ

4. การจัดองค์การและการระดมก่อนหน้า (Prior Organization and Mobilization)

การจัดองค์การและการระดมก่อนหน้าก็เป็นประสบการณ์ของผู้นำการประท้วงหรือ องค์การนำในการประท้วงที่เคยดำเนินการมาแล้วและประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพราะหากมีประสบการณ์หรือเคยแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จที่เคยมีมาก่อนก็จะเป็นแรงจูงใจประการหนึ่งที่ทำให้การระดมคนให้เข้าร่วมการประท้วงกระทำได้ง่ายขึ้น

การจัดองค์การและการระดมก่อนหน้านี้มีอิทธิพลทางบวกต่อ ความสามารถในการระแวดระวัง (Surveillance Capability) ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ (Consensus on Means) และ อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน (Prior Success Rate) และ ได้รับอิทธิพลทั้งบวกและลบจากอัตราความสำเร็จที่มีมาก่อนด้วย กล่าวโดยสรุปแล้วหากกลุ่มมีการจัดตั้งดี และ เคยประท้วงมาก่อน ก็จะทำให้การจัดการภายในเป็นไปด้วยดี และหากมีความสำเร็จมาก่อนก็จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรอื่นสูงไปด้วย แต่ถ้า ไม่ประสบความสำเร็จก็จะส่งผลด้านลบต่อการจัดองค์การและการระดมก่อนหน้าด้วย²¹

ในการวัดปริมาณการจัดองค์การและการระดมก่อนหน้านี้ ใช้การสอบถามว่ากลุ่มของตนเคยนำประท้วงและทำได้ด้วยดีด้วยใช้หรือไม่

²¹Ibid., p. 131.

5. ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ (Need for Selective Incentives)

ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้นเป็นเรื่องของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับแตกต่างกันมากน้อยเมื่อจะเข้ามาร่วมทำการประมงกับกลุ่ม

ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนี้ เป็นการจูงใจให้สมาชิกเข้าร่วมกลุ่มในการประมง โดยมักเป็นผลประโยชน์ที่เห็นเป็นรูปธรรมได้แก่ ตัวเงิน หรือตำแหน่ง โดยตัดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องจิตวิทยาออกไป²² ตัวแปรนี้ได้รับอิทธิพลจาก ปัจจัยด้านอุดมการณ์ อิทธิพลทางบวกจากปัจจัยด้านความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก และ อัตราความต้องการความสำเร็จ โดย ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะมีอิทธิพลทั้งทางบวกและลบต่อตัวแปร ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น กล่าวโดยสรุปแล้ว การต้องมีผลประโยชน์ให้กับผู้เข้าร่วมกลุ่ม ขึ้นอยู่กับความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกถ้ามีความแตกต่างกันมากก็ต้องใช้ผลประโยชน์เข้ามาจูงใจหลายรูปแบบมาก เช่น ตำแหน่งทางการเมือง การรับรู้ถึงความสำคัญในการนำกลุ่มบางอย่าง หรือ ถ้าต้องการความสำเร็จมากก็ต้องหาผลประโยชน์ให้กับผู้เข้าร่วมกลุ่มมากเพื่อให้มีจำนวนสมาชิกมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันความจำเป็นหรือความต้องการต่อแรงจูงใจที่เลือกสรรนี้ มีอิทธิพลทั้งบวกและลบต่อประสิทธิภาพในแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น และ ระบบความเชื่อก็มีอิทธิพลต่อการต้องมีแรงจูงใจนี้เพียงแต่ไม่อาจจะระบุได้ว่าเป็นบวกหรือลบ

ในการวัดปริมาณความคิดเห็นว่ากลุ่มของตนที่ไปหรือไม่ไปประมงนั้นมีผลประโยชน์จากการประมงเหมือนกันหรือไม่โดยใช้การสอบถามว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่าที่ไปประมงเพราะได้รับผลประโยชน์ที่พอใจหรือไม่ ไม่ว่าจะเป็นเงินหรือตำแหน่งใดๆก็ตาม

²²Ibid., p. 62.

6. ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ (Consensus on Means)

ในการประทั่วนั้นแม้ว่าในกลุ่มจะมีปัญหาปลีกย่อยหรือผลประโยชน์ของกลุ่มย่อยที่แตกต่างกัน หากมีความเห็นพ้องต้องกันว่าควรทำการประทั่วนั้นในวิธีการใดโดยดูจาก ความคิดความเห็นที่ไปด้วยกันได้ หรือเคยประทั่วมมาแล้วจึงไม่มีปัญหาในเรื่องวิธีการต่างๆ เนื่องจากใช้วิธีการที่เคยได้ผลมาแล้วและประสบความสำเร็จ ในทางตรงข้ามถ้ากลุ่มมีความแตกต่างในเรื่องผลประโยชน์แล้วและยังมีความคิดเห็นไม่ลงรอยกันในวิธีการประทั่วนั้นก็ยากที่จะประสบผลสำเร็จ

ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการได้รับอิทธิพลที่ไม่ปรากฏทิศทางจากปัจจัยด้านอุดมการณ์ และ อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน ได้รับอิทธิพลทางบวกจาก องค์การและการระดมก่อนหน้า²³ และ ได้รับอิทธิพลทางลบจาก ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก ได้รับอิทธิพลทั้งบวกและลบจากความเดือดร้อน ตัวแปรความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการเองมีอิทธิพลทางบวกต่อ ความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ และ ประสิทธิภาพในการระดม ระดับของการระดมและความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งสมาชิก โดยมีอิทธิพลทางลบต่อ ระดับความเห็น้อย²³

ในการวัดความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการใช้การตั้งคำถามว่ากลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามปกติจะมีความคิดเห็นว่าจะประทัพรูปแบบใดตรงกัน หรือไม่ตรงกัน

7. อัตราความต้องการความสำเร็จ (Percent Needed for Success)

อัตราความต้องการความสำเร็จ เป็นเรื่องของความมุ่งมั่นของสมาชิกในกลุ่มว่าจะมีมากน้อยอย่างไรหรือมีความพยายามในการต่อสู้ให้ได้มาซึ่งความต้องการของกลุ่มตนมากน้อยแค่ไหน เมื่อเป็นเช่นนี้กลุ่มที่มีสมาชิกซึ่งมีความมุ่งมั่นสูง จะมีความเหนียวแน่นและมีความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของวิธีการประทั่วมากกว่ากลุ่มที่มีอัตราความมุ่งมั่นต่ำ เพราะกลุ่มที่มีความมุ่งมั่นต่ำ จะมีความคาดหวังต่อผลสำเร็จของการประทั่วนั้นต่ำ ทำให้ความเห็นพ้องต้องกันของกลุ่มไม่มีความสอดคล้องต้องกัน และส่งผลต่อประสิทธิภาพของการระดมคนในที่สุด

²³Ibid., p. 131.

อัตราความต้องการความสำเร็จ มีอิทธิพลทางบวกต่อ ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ²⁴ หมายถึงหากต้องการความสำเร็จมาก ก็คงต้องรวบรวมผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมจำนวนมากขึ้นเพื่อระดมคนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น เป็นธรรมดา

ในการวัดอัตราความต้องการความสำเร็จนั้น ใช้การตั้งคำถามว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกต้องการความสำเร็จมากน้อยขนาดไหน

8. ความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ (Ability to Supply Selective Incentives)

ความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้นเป็นเรื่องของผู้นำกลุ่มในการเสนอผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมใดๆ ให้กับกลุ่มย่อยๆ ที่จะเข้าร่วมการประท้วง ผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมนี้ไม่จำกัดอยู่ที่เงินทอง แต่อาจเป็น แรงจูงใจที่เห็นชัดอื่นๆ เช่น ตำแหน่งหน้าที่ หรือ การยอมรับจากกลุ่มย่อยเป็นรูปธรรม เป็นต้น และหากกลุ่มใหญ่ๆ นั้นมีความสามารถในการเสนอผลประโยชน์ให้กลุ่มย่อยได้อย่างเหมาะสมแล้ว กลุ่มย่อยนั้น จะเข้าร่วมกับกลุ่มใหญ่ แนวคิดนี้อาจประยุกต์ใช้กับการให้ผลประโยชน์ทางการเมืองอื่นๆ เช่นตำแหน่งสำคัญในพรรคการเมือง หรือ รัฐบาลในอนาคตก็ได้ ทั้งนี้หากกลุ่มสามารถจัดหาผลประโยชน์ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมแล้ว ก็จะส่งผลถึงความคาดหวังว่าการประท้วงจะประสบความสำเร็จได้และจะส่งผลให้มีความสามารถในการระดมคนให้เข้าร่วมประท้วงได้มากขึ้นหรือสามารถยื่นข้อเรียกร้องการประท้วงได้ในระยะเวลานานขึ้น

ความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น ได้รับอิทธิพลทางบวกจาก ทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน และ ความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องวิธีการ และ ได้รับอิทธิพลทางลบจากความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก หมายถึงหากมีทรัพยากรมาก มีความเห็นพ้องกันสูง ก็สามารถหาเงินทองได้มาก และ หากกลุ่มมีความแตกต่างกันมาก ความสามารถในการระดมเงินทองผลประโยชน์ก็ยากขึ้น ทั้งนี้ ความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนี้มีอิทธิพลทางบวกต่อ ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น²⁵ ซึ่งหมายถึงหากสามารถสนับสนุนผลประโยชน์ได้ ก็หมายถึงการให้แรงจูงใจนี้ประสบความสำเร็จนั่นเอง

²⁴Ibid., p. 130.

²⁵Ibid.

ในการวัดอัตราความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้นใช้การสอบถามความคิดว่า กลุ่มของตนมีความสามารถที่จะหาผลประโยชน์เช่นเงินทองมาให้สมาชิกเพื่อเข้าร่วมประท้วงได้เพียงพอมากน้อยแค่ไหน

9. ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น (Effectiveness of Selective Incentives)

ประสิทธิผลของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น ก็คือความคิดเห็นว่าผลประโยชน์ที่เตรียมไว้เป็นการเฉพาะให้สอดคล้องกับที่กลุ่มย่อยต้องการนั้นจะมีผลทำให้มีคนเข้าร่วมประท้วงมากขึ้นและร่วมประท้วงนานขึ้นหรือไม่

ประสิทธิผลของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้นได้รับอิทธิพลทางบวกจากความสามารถในการระแวงระวัง และความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น โดยได้รับอิทธิพลทั้งบวกและลบจากความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ โดยตัวแปรนี้มีอิทธิพลทางบวกต่อ ประสิทธิภาพของการระดม และ ระดับของการระดมและความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งสมาชิก²⁶ ซึ่งมีความหมายชัดเจนในตัวเองอยู่แล้ว

ในการวัดประสิทธิผลของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้นใช้การสอบถามว่าผลประโยชน์ที่เตรียมไว้เป็นการเฉพาะสำหรับให้สมาชิกจะทำให้มีผู้เข้าร่วมประท้วงมากขึ้นหรือไม่

10. ทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Current Resources)

ทรัพยากรที่มีอยู่ของฝ่ายประท้วง อาจเป็นแรงงาน หรือทรัพย์สินต่างๆ อย่างไรก็ตามเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลายว่า ความสำเร็จของการประท้วงมีรากฐานอยู่บนการมีสมาชิกร่วมชุมนุมจำนวนมากและมี ความยืดเยื้อยาวนานในการต่อรอง ความสำเร็จดังกล่าวนี้ส่วนใหญ่จะต้องมีทรัพยากรที่คอยให้การสนับสนุนซึ่งมักเป็นเงินในการดำเนินการ ในกลุ่มที่มีการสนับสนุนด้านการเงินมาก หรือ เป็นกลุ่มที่สมาชิกมีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่ากลุ่มอื่นๆ ความสามารถในการระดมสมาชิกในกลุ่มและรักษาความต่อเนื่องในการประท้วงจะเป็นไปได้มากขึ้น

²⁶Ibid.

ทรัพยากรที่เรามีอยู่ในปัจจุบัน เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อ ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วง ความรู้ในเรื่องเทคนิคการประท้วง ความสามารถในการสนับสนุนแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น และมีอิทธิพลทางลบต่อ ระดับความเหนื่อยล้า โดยตัวเองได้รับอิทธิพลทางบวกจากอัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน²⁷

ในการวัดทรัพยากรที่เรามีอยู่ในปัจจุบันเป็นการสอบถามถึงปริมาณเงินที่จะต้องให้สำหรับทั้งกลุ่มในการประท้วงว่ามีจำนวนเท่าไรต่อครั้ง อย่างไรก็ตามในการคำนวณหา อิทธิพลของตัวแปรนี้จะทำการแปลงเป็นการวัดในมาตราลำดับ อีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ตัวแปรความสัมพันธ์ทั้งหมดอยู่ในมาตราเดียวกัน

11. ความสามารถในการระแวดระวัง (Surveillance Capability)

ความสามารถในการระแวดระวังเป็นการระมัดระวังการแทรกแซงจากฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ทำให้การระดมคนของฝ่ายตนเกิดอุปสรรคสาเหตุที่จะมีความรู้สึกรู้สึกว่ามีความสามารถในการระแวดระวังก็เกิดจาก ความคุ้นเคยในการประท้วงก่อนหน้านี้หรือรู้ถึงเทคนิคในการประท้วงดีหรืออย่างน้อยที่สุดในกลุ่มมีความคิดความเห็นไปในแนวทางเดียวกัน กลุ่มใดที่มีประสบการณ์ดี มีการวางแผนในการระมัดระวังการตอบโต้หรือแทรกแซงจากฝ่ายต่อต้านการประท้วงก็จะสามารถสร้างความมั่นใจให้กับสมาชิกในการเข้าร่วมประท้วงและคงอยู่กับการประท้วงได้ยาวนานยิ่งขึ้น

ความสามารถในการระแวดระวังได้รับอิทธิพลทางบวกจากการมีความรู้เรื่องเทคนิคการประท้วง ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ และ องค์การและการระดมก่อนหน้า ส่วนตัวแปรนี้เองมีอิทธิพลทางบวกต่อ ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ ประสิทธิภาพของการระดม ระดับของการระดมและการรักษาไว้ซึ่งสมาชิก²⁸

ในการวัดความสามารถในการระแวดระวังนั้นใช้การสอบถามความเห็นว่าคุณสมบัติของตนมีความสามารถในการระแวดระวังดีไม่น้อยเพียงใด

²⁷Ibid., p. 131.

²⁸Ibid., p. 130.

12. ความรู้ในเรื่องเทคนิคการประทุ้ง (Technical Knowledge)

ความรู้เทคนิคในเรื่องการประทุ้งเป็นสาเหตุให้กลุ่มมีความสามารถในการทำการประทุ้งได้ยาวนานเพราะมีความคุ้นเคยต่อวิธีการและขั้นตอนต่างๆที่ควรกระทำหรือมีบทเรียนจากการประทุ้งในครั้งก่อน ในการประทุ้งจึงมักมีผู้ที่อ้างตนว่ามีความรู้ในการประทุ้ง หรือที่รู้จักกันในนามของนักประทุ้งอาชีพที่จะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการระดมคนให้ทำการประทุ้ง ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล หรือ คณะบุคคลก็ได้ ในกลุ่มที่มีผู้นำกลุ่มเป็นผู้ที่นำการประทุ้งอยู่เป็นประจำ หรือกลุ่มนั้นเองมีความคุ้นเคยกับวิธีการทำการประทุ้งก็จะทำให้สมาชิกมีความมั่นใจว่าผู้นำสามารถที่จะนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จได้ หรืออย่างน้อยกลุ่มจะรับรู้ว่ามีขั้นตอนการดำเนินการอะไรบ้างที่สามารถพาไปสู่ความสำเร็จบ้าง และ มีการกระทำใดๆที่จะเป็นอันตรายต่อการอยู่รอดของกลุ่มบ้าง ผลจากความรู้ดังกล่าวนี้ก็จะนำไปสู่การประสบความสำเร็จในการระดมคนและรักษาคนในการประทุ้ง ซึ่งหมายถึงโอกาสในความสำเร็จในการประทุ้งในที่สุด

ความรู้ในเรื่องเทคนิคการประทุ้ง ได้รับอิทธิพลทางบวกจากทรัพยากรที่ฝ่ายประทุ้งมีอยู่ในปัจจุบัน ตัวแปรนี้มีอิทธิพลทางบวกต่อ ความสามารถในการระแวงระวังและระดับความเหนียวแน่น หมายถึงหากมีความรู้ในเรื่องการประทุ้งดี ก็จะมีการแบ่งหมวดหมู่ดี และ การไปประทุ้งก็ไม่มี ความลำบากมากนัก²⁹

ในการวัดความรู้ในเรื่องเทคนิคการประทุ้ง ใช้การสอบถามถึงความเห็นว่าการกลุ่มของตนมีความรู้เรื่องการประทุ้งดีแล้วหรือยัง

13. อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน (Prior Success Rate)

อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน จะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ที่มีความคิดจะประทุ้งมีความมั่นใจที่จะทำการประทุ้งมากขึ้น และหมดความลังเลที่จะเริ่มทำการประทุ้งครั้งใหม่ อัตราความสำเร็จนี้จะพิจารณาที่ ผลประโยชน์ตอบแทนมากน้อยเพียงใดจากการประทุ้ง และกลุ่มของตนมีความร่วมมือกันมากน้อยแค่ไหน ประสพการณ์จากความสำเร็จนี้เป็นหลักประกันที่สำคัญสำหรับสมาชิกในกลุ่มที่จะตัดสินใจเข้าร่วมในกลุ่ม ซึ่งหากกลุ่มเคยประสบความสำเร็จมาก่อนจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมประทุ้งก็ย่อมจะมีจำนวนมากขึ้น

²⁹Ibid., p.131.

อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อนมีผลกระทบทางบวกต่อ ทรัพยากรที่ฝ่ายประท้วงมีอยู่ในปัจจุบัน มีผลกระทบทางลบต่อ ความเดือดร้อน มีผลกระทบทั้งบวกและลบต่อ การจัดองค์การและการระดมก่อนหน้า รวมทั้งมีอิทธิพลโดยไม่ทราบทิศทางต่อ ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ³⁰

ในการวัดอัตราความสำเร็จที่มีมาก่อนใช้การสอบถามว่า การประท้วงในครั้งก่อนหน้านี้นี้มีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

14. ระดับความเหนื่อยล้า (Fatigue Level)

ระดับความเหนื่อยล้า เป็นการสอบถามว่าถ้าจะเข้าทำการประท้วงแล้วตนเองคิดว่า จะมีความลำบากมากน้อยเพียงใด

ระดับความเหนื่อยล้า ได้รับอิทธิพลทางบวกจาก ต้นทุนของการมีส่วนร่วม ได้รับอิทธิพลทางลบจาก ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ทรัพยากรที่ฝ่ายประท้วงมีอยู่ในปัจจุบัน และ ประสิทธิภาพในการระดม ส่วนตัวแปรเองมีอิทธิพลทางลบต่อ ประสิทธิภาพในการระดม³¹

ในการวัดระดับความเหนื่อยล้า นั้นใช้การสอบถามความเห็นว่าการประท้วงนั้นมีความลำบากมากหรือน้อยอย่างไร

15. ประสิทธิภาพของการระดม (Efficiency of Mobilization)

ประสิทธิภาพของการระดมเป็นการถามถึงความคิดเห็นว่ากลุ่มของตนมีศักยภาพมากน้อยเพียงใดในการระดมคนและที่ระดมมาได้มากหรือน้อยนั้นเกิดจากอะไรเช่น กลุ่มมีความคิดความเห็นหรือผลประโยชน์ตรงกัน การไปประท้วงนั้นมีความลำบากมากน้อยเพียงใด หรือรู้ถึงวิธีการประท้วงดี มีการระแวงระวังดี หรือคิดว่าประท้วงครั้งนี้ต้องประสบผลสำเร็จแน่

ประสิทธิภาพของการระดม ได้รับอิทธิพลทางบวกจาก ความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วง ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น ความสามารถในการระแวงระวัง ความรู้เรื่องเทคนิคการประท้วง โดยตัวแปรนี้มีอิทธิพลทางลบต่อระดับความเหนื่อยล้า³²

³⁰Ibid.

³¹Ibid.

ในการวัดประสิทธิภาพของการระดมทุนนี้ใช้การสอบถามว่ากลุ่มของตนจะระดม
คนไปประท้วงสำเร็จมากน้อยเพียงใด

16. ระดับของการระดม และ ความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งสมาชิก (Degree of
Mobilization and Ability to Sustain)

ระดับของการระดมคือปริมาณของคนที่เข้าร่วมในการประท้วงในระยะแรกและ
ความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งสมาชิกเป็นปริมาณของคนที่เหลืออยู่ภายหลังจากที่การ
ประท้วงได้ผ่านไป ในระยะหนึ่งซึ่งในกรณีศึกษานี้จะกำหนดไว้ว่าหลังจากการประท้วงผ่านไปแล้ว
ไม่ต่ำกว่า หนึ่งเดือน และใน การศึกษาจะใช้ปริมาณคนที่เหลืออยู่ดังกล่าวนี้ในการวัดว่ากลุ่ม
ประท้วง มีระดับของการระดม และ ความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งสมาชิกมากน้อยเพียงใด

ระดับของการระดมและการรักษาไว้ซึ่งสมาชิกได้รับอิทธิพลทางบวกจาก ความ
เห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ ความสามารถในการ
ระแวดระวัง ได้รับอิทธิพลทางลบจากระดับความเหนื่อยล้า และ ได้รับอิทธิพลทั้งบวกและลบจาก
ความสำเร็จที่มีก่อนหน้านี้ และ ตัวแปรนี้มีอิทธิพลทางบวกต่อระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วง³³

ในการวัดระดับของการระดมและการรักษาไว้ซึ่งสมาชิกใช้การสอบถามถึงการ
ระดมคนว่าในตอนเริ่มต้นของการระดมทุนนั้นจะได้สมาชิกของกลุ่มกี่คนและจะรักษาให้อยู่ประท้วงได้
นานๆ ลึกกี่คน

17. ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง (X's Success Level)

ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวังเกิดจากการที่กลุ่มสามารถระดม
ทรัพยากรบางอย่างเช่น เงินทอง หรือ ปริมาณคนให้อยู่ในจำนวนที่มากพอ ในการศึกษาจะถามว่า
เหตุผลที่คิดว่ากลุ่มตนจะประสบความสำเร็จเพราะอะไรโดยคำนึงถึงทรัพยากรต่างๆที่มีอยู่ และได้
ข้อสรุปว่าการประท้วงจะประสบความสำเร็จหรือไม่

³³Ibid.

³⁴Ibid.

ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง ได้รับอิทธิพลทางบวกจาก ระดับของการระดมและความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งสมาชิก และ ทรัพยากรที่ฝ่ายประท้วงมีอยู่ในปัจจุบัน และได้รับอิทธิพลทางลบจาก ระดับและประสิทธิภาพการระดมของฝ่ายต่อต้านการประท้วง โดยตัวแปรนี้จะมีอิทธิพลต่อไปยัง การตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงในเวลาต่อมา และ พฤติกรรมของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมาโดยไม่ระบุทิศทาง และมีอิทธิพลทางบวกต่อ ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการในเวลาต่อมา และมีอิทธิพลทั้งบวกและลบต่อตัวแปร ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกในเวลาต่อมา³⁴

ในการวัดระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง ใช้การสอบถามว่ากลุ่มของตนจะทำการประท้วงสำเร็จหรือไม่สำเร็จ

18. ขอบเขตความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น (Extensiveness of Grievances)

ขอบเขตความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นมักมาจากสาเหตุสองประการคือการได้รับผลจากการกระทำของฝ่ายต่อต้านการประท้วงทำให้ต้องการเข้ามาทำการประท้วงให้สำเร็จ และ ได้รับการตอบโต้จากฝ่ายต่อต้านการประท้วงภายหลังจากที่การประท้วงได้สิ้นสุดลงเมื่อฝ่ายประท้วงไม่มีการรวมกลุ่มเพื่อป้องกันตนเองอีกต่อไป

ความเดือดร้อนนี้ได้รับอิทธิพลทางลบจาก อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน และอิทธิพลที่ไม่ปรากฏทิศทางจากพฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมา โดย ความเดือดร้อนนี้มีอิทธิพลทั้งบวกและลบต่อ ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ³⁵

ในการวัดระดับขอบเขตความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น ใช้การสอบถามว่าก่อนทำการประท้วงครั้งหนึ่งๆ นั้นมีความเดือดร้อนเกิดขึ้นแค่ไหน จึงเข้ามาประท้วง

³⁴Ibid.

³⁵Ibid.

19. ความรู้ที่ฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีเป้าหมาย และ ทรัพยากรขนาดไหน (Knowledge of Y's Goal and Resources)

เป้าหมายและทรัพยากรที่ฝ่ายต่อต้านการประท้วงต้องการทำให้ฝ่ายประท้วงสามารถกำหนดท่าทีได้ว่าจะสามารถทำการประท้วงได้ยาวนานขนาดไหน

เป้าหมายและทรัพยากรที่ฝ่ายต่อต้านการประท้วงต้องการได้รับอิทธิพลที่ไม่ทราบทิศทางจากพฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมา และ ตัวแปรนี้เองมีอิทธิพลทางบวกต่อ ความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วง

ในการวัดความรู้ที่ฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีเป้าหมายและทรัพยากรขนาดไหน ใช้การสอบถามว่าผู้ตอบรู้อะไรเกี่ยวกับเป้าหมายและความเข้มแข็งของฝ่ายต่อต้านการประท้วงบ้างไหม

20. ความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วง (Ability to Predict Y's Response)

ความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงจะช่วยให้กลุ่มของผู้ประท้วงประมาณสถานการณ์ได้ว่าควรมีท่าทีต่อไปอย่างไร

ความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงได้รับอิทธิพลที่ไม่มีทิศทางจาก พฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมา และ ได้รับอิทธิพลทางบวกจากความรู้ที่ฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีเป้าหมายและทรัพยากรขนาดไหน³⁶

ในการวัดความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วง ใช้การสอบถามว่าผู้ตอบรู้อะไรหรือไม่ว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงจะตอบโต้เราอย่างไร

21. พฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมา (Y's Past Behaviors)

พฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมาจะสามารถทำให้ฝ่ายประท้วงสามารถที่จะคาดคะเนว่าการประท้วงของกลุ่มตนจะได้ผลหรือไม่อย่างไรด้วย

³⁶Ibid.

พฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมาเป็นตัวแปรอิสระ มีอิทธิพลที่ไม่ปรากฏทิศทางต่อ ขอบเขตความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น ความรู้ว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีเป้าหมาย และทรัพยากรขนาดไหน และ ความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วง³⁷

ในการวัดพฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมาใช้การสอบถามว่าผู้ตอบได้รู้ถึงพฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมาหรือไม่

22. อัตราและประสิทธิภาพ การระดมของฝ่ายต่อต้านการประท้วง (Y's Degree and Efficiency of Mobilization)

อัตราและประสิทธิภาพการระดมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงก็เป็นการวัดปริมาณคนที่ฝ่ายต่อต้านการประท้วงจะระดมและรักษาไว้เพื่อต่อต้านกลุ่มผู้ประท้วงว่ามีปริมาณมากน้อยแค่ไหน

อัตราและประสิทธิภาพการระดมของฝ่ายต่อต้านการประท้วง เป็นตัวแปรอิสระ มีอิทธิพลทางลบต่อ ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วง³⁸

ในการวัดอัตราและประสิทธิภาพการระดมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงใช้การสอบถามว่าผู้ตอบได้รู้ว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงจะระดมพรรคพวกได้กี่คน และคิดว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงหลังจากการระดมแล้วจะสามารถรักษาคนไว้ให้ประท้วงได้นานๆกี่คน

23. การตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงในเวลาต่อมา (Response of Y at t+1)

การตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงในเวลาต่อมาก็คือการกระทำของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่จะมีภายหลังจากประท้วงเสร็จสิ้นลงแล้ว หากการตอบโต้มีความรุนแรง การประท้วงก็จะเกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากความหวาดกลัวต่อชีวิตและทรัพย์สินของตน

การตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงในเวลาต่อมาเป็นตัวแปรตามจาก ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วง³⁹

³⁷Ibid.

³⁸Ibid.

³⁹Ibid.

ในการวัดการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงในเวลาต่อมาใช้การสอบถามว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงจะมีการตอบโต้ที่รุนแรงหรือไม่รุนแรงอย่างไรหลังการประท้วงของฝ่ายประท้วงแล้ว

24. พฤติกรรมของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมา (X's Behavior at t+1)

พฤติกรรมของฝ่ายประท้วงภายหลังการประท้วงเสร็จสิ้นแล้วก็มีความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเหนียวแน่นในการรวมกลุ่มเนื่องจากว่าแต่ละกลุ่มย่อยมักได้รับผลประโยชน์จากการประท้วงไม่เท่าเทียมกันทำให้มีโอกาสที่จะเกิดการแตกแยกขึ้นภายในกลุ่มใหญ่ได้โดยง่ายและอาจนำไปสู่ความอ่อนแอของกลุ่มและถูกตอบโต้จากฝ่ายต่อต้านการประท้วงได้ในที่สุด

พฤติกรรมของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมาเป็นตัวแปรตามจากระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงอีกตัวหนึ่ง⁴⁰

ในการวัดพฤติกรรมของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมาใช้การสอบถามว่าเมื่อประท้วงเสร็จแล้วกลุ่มของผู้ประท้วงจะยังยึดมั่นกันเหนียวแน่นเพื่อทำการประท้วงต่อไปหรือไม่

25. ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการในเวลาต่อมา (Consensus on Means at t+1)

ผลประโยชน์ที่ได้รับภายหลังการประท้วงก็เป็นสาเหตุให้กลุ่มย่อยเกิดการแตกแยกได้ และจะนำไปสู่การไม่เห็นพ้องต้องกันในเรื่องการจัดสรรผลประโยชน์ ทำให้กลุ่มหมดความเหนียวแน่นและถูกตอบโต้ได้ในที่สุด

ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการในเวลาต่อมาได้รับอิทธิพลทางบวกจากระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วง⁴¹

ในการวัดความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการในเวลาต่อมาใช้การสอบถามว่าหลังการประท้วงแล้วกลุ่มจะมีความเห็นแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ในเรื่องประเด็นหรือวิธีการประท้วง

⁴⁰Ibid.

⁴¹Ibid.

26. ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกในเวลาต่อมา (Heterogeneity of Membership at t+1)

ผลจากการที่กลุ่มย่อยได้รับผลประโยชน์ที่แตกต่างกันทำให้แต่ละกลุ่มย่อยมีความแตกต่างกันในเรื่องของเป้าหมายที่แต่ละกลุ่มมองในเวลาต่อมาและเป็นเหตุให้กลุ่มหมดความเข้มแข็งลงในที่สุด

ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกในเวลาต่อมาเป็นตัวแปรตามที่ได้รับอิทธิพลทั้งบวกและลบจาก ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วง⁴²

ในการวัดความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกในเวลาต่อมาใช้การสอบถามว่าหลังการประท้วงแล้วกลุ่มจะแตกแยกกันเพราะมีการได้รับผลประโยชน์แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

27. ความเดือดร้อนของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมา (X's Grievances at t+1)

ความเดือดร้อนของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมาเป็นการคาดคะเนถึงการสูญเสียที่ฝ่ายผู้ประท้วงจะได้รับภายหลังที่การประท้วงเสร็จสิ้นลงไม่ว่าจะได้รับจากการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงหรือการสูญเสียสิ่งมีคุณค่าของตนหลังการประท้วง

ความเดือดร้อนในเวลาต่อมาเป็นตัวแปรตามที่ได้รับอิทธิพลทางลบจากระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วง⁴³

ในการวัดความเดือดร้อนของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมาใช้การสอบถามว่าหลังการประท้วงแล้วคิดว่าจะมีความเดือดร้อนตามมาหรือไม่

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ

จากคุณสมบัติ หรือ ความหมายของตัวแปรต่างๆดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรก็จะพบว่า บางตัวแปรได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอื่นๆ ในขณะที่เดียวกันตัวแปร

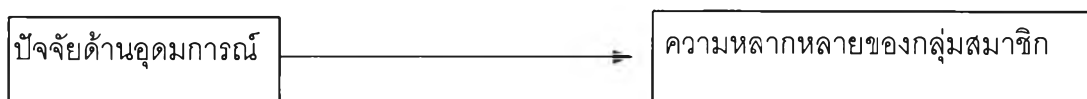
⁴²Ibid.

⁴³Ibid.

นั่นเองก็จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรอื่นๆด้วยเช่นกัน แต่เนื่องจากบางตัวแปรนั้น เป็นตัวแปรที่มีลักษณะเป็นตัวแปรอิสระ แต่เพียงอย่างเดียวเช่นตัวแปรเกี่ยวกับอุดมการณ์หรือระบบความเชื่อ เป็นต้น ดังนั้น ตัวแปรตามที่ได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอื่นๆจึงมีเพียง 21 ตัวแปรเท่านั้น โดยจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังนี้

1. ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก ได้รับอิทธิพลจาก ปัจจัยด้านอุดมการณ์

เพราะกลุ่มย่อยมีความหลากหลายแตกต่างกัน สิ่งนี้อาจทำให้กลุ่มย่อยนี้รวมตัวกันได้ และ ทั้งความต้องการผลประโยชน์ย่อยเฉพาะของกลุ่มตนเองได้ และ ไปรวมตัวกันก็คือความเชื่อร่วมกันบางอย่าง ที่จะทำให้กลุ่มมีการรวมตัวกันเหนียวแน่นขึ้น แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันของกลุ่มย่อยนั้นก็ตาม ความเชื่อร่วมกันนี่คือปัจจัยด้านอุดมการณ์ ในทางตรงข้ามถ้าปัจจัยด้านอุดมการณ์ของกลุ่มประท้วงมีอิทธิพลต่ำ ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกก็จะมีผลมากขึ้นทำให้ความเหนียวแน่นในการเกาะกลุ่มกันลดลง

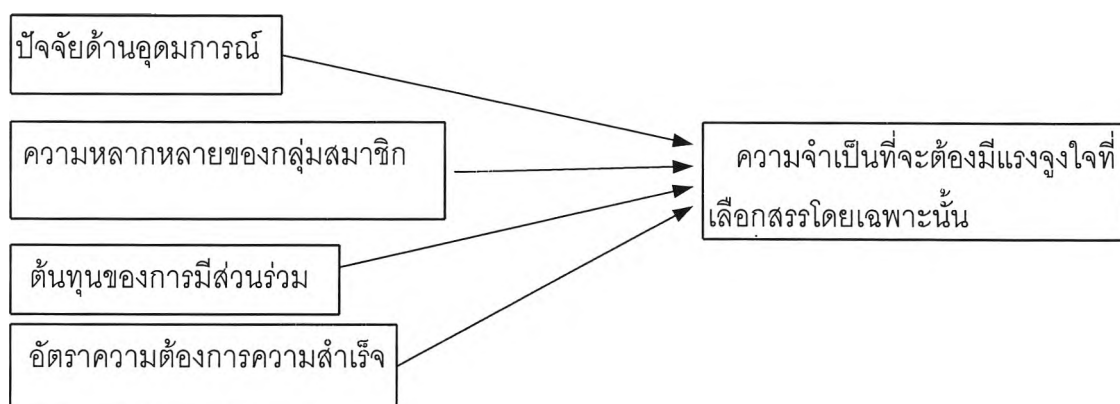
2. การจัดการและการระดมก่อนหน้า ได้รับอิทธิพลจาก อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน

ความสำเร็จที่มีมาก่อนมีอิทธิพลต่อ การจัดการและการระดมก่อนหน้า เนื่องจากความสำเร็จนั้นเป็นเครื่องหมายยืนยันถึงการมีการจัดการที่ถูกต้องมีการระดมคนในอัตราที่เหมาะสมทำให้การประท้วงครั้งก่อนได้รับความสำเร็จ อย่างไรก็ตามอัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน อาจมีอิทธิพลทั้งทางบวกและทางลบต่อ การจัดการและการระดมก่อนหน้าก็ได้กล่าวคือ หากอัตราความสำเร็จที่มีมาก่อนอยู่ในระดับสูง ก็อาจทำให้การจัดการเป็นไปได้อย่างดีทั้งที่จะมีการจัดการและการระดมคนได้สูงหรือต่ำแตกต่างกันหมายความว่าความสำเร็จก่อนหน้านี้ ก็อาจทำให้ตัดสินใจมีการจัดการและการระดมคนได้สูงหรือต่ำเท่าๆกัน ดังภาพด้านล่างนี้

3. ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ ได้รับอิทธิพลจาก ปัจจัยด้าน
อุดมการณ์ ต้นทุนของการมีส่วนร่วม ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก อัตราความต้องการความ
สำเร็จ

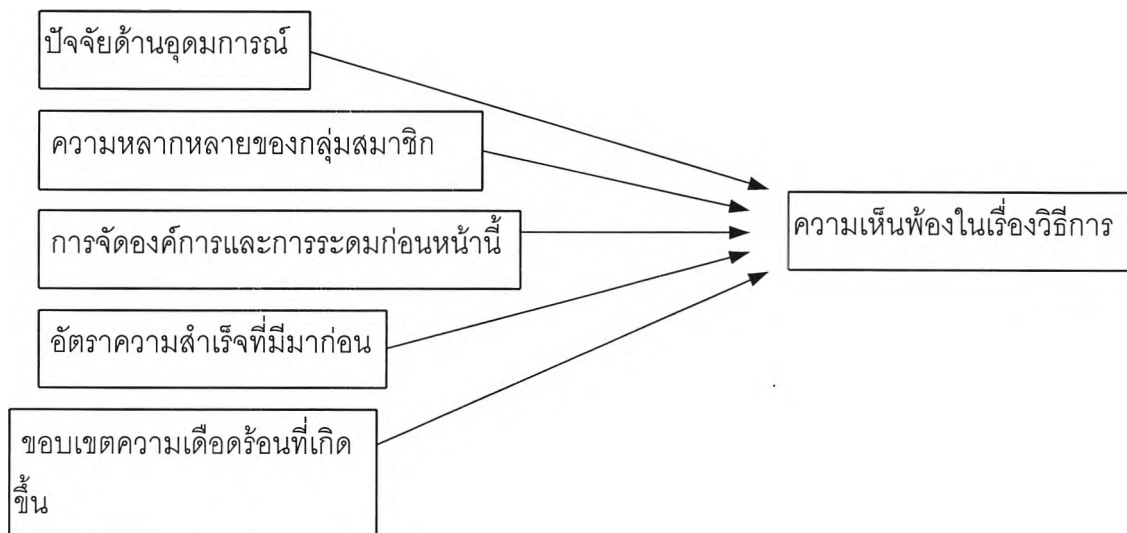
เมื่อความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะเป็นไปตามผลประโยชน์
ที่แตกต่างกันของกลุ่มย่อยภายในกลุ่ม สิ่งที่กำหนดทิศทางของทางเลือกนั้นก็ย่อมมาจากอิทธิพล
ของผลประโยชน์ที่อยู่เบื้องหลังตัวแปรต่างๆ ตัวแปรที่เป็นตัวแบ่งแยกการกระทำระหว่างผล
ประโยชน์ที่แตกต่างกันได้แก่ ปัจจัยด้านอุดมการณ์ ก็มีอิทธิพลต่อการที่จะเลือกแนวทางการ
ประท้วงไปในรูปใดๆ ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความ
ต้องการผลประโยชน์ที่เฉพาะเจาะจงนั้นด้วยเช่นกัน ส่วนอีกสองตัวแปรได้แก่ ต้นทุนของการมีส่วนร่วม
กับ อัตราความต้องการความสำเร็จ ก็ยังคงมีนัยถึงความแตกต่างในเรื่องของผลประโยชน์ที่มี
อิทธิพลถึงทางเลือกในการดำเนินการของกลุ่มสมาชิก กล่าวคือ ในกลุ่มที่มีผลประโยชน์แตกต่าง
กัน ความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จหรือในที่นี้คือตัวแปรอัตราความต้องการความสำเร็จ จะแตกต่างกัน
เพราะผลประโยชน์ต่างๆย่อมมีความจำเป็นหรือความสำคัญต่อสมาชิกของกลุ่มต่างกัน ในทำนอง
เดียวกัน ตัวแปรด้านต้นทุนของการมีส่วนร่วม ก็แสดงถึงความแตกต่างกันในเรื่องของผลประโยชน์
ที่สำคัญต่างกันได้ เพราะหากต้องเสียสละผลประโยชน์ของส่วนบุคคลเพื่อการมาประท้วงมากเท่า
ไร ผลประโยชน์ที่ต้องการจะได้รับเมื่อเข้าทำการประท้วงก็ควรจะมีคุณค่ากันมากขึ้นเท่านั้น
หากผลประโยชน์ที่จะได้รับมีไม่มาก หรือ มีเพียงเท่ากับกลุ่มอื่นๆแต่ต้องเสียสละผลประโยชน์ส่วน
ตนมากกว่ากลุ่มอื่นมากๆ ก็ยากที่จะตัดสินใจเข้าร่วมการประท้วงนั้น อย่างไรก็ตามหากพิจารณา
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยสรุปแล้ว ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะจะ
มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับตัวแปร ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกและอัตราความต้องการ
ความสำเร็จ หมายถึงหากสมาชิกมีความแตกต่างกันสูง หรือ มีความต้องการความสำเร็จสูง ความ
จำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะก็จะสูงตามไปด้วย ส่วนปัจจัยด้านอุดมการณ์และ
ต้นทุนของการมีส่วนร่วมอาจมีความสัมพันธ์กับความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดย
เฉพาะในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ดังภาพด้านล่างนี้

4. ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ได้รับอิทธิพลจาก ปัจจัยด้านอุดมการณ์ ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก การจัดองค์การและการระดมก่อนหน้า อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน ขอบเขตความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น

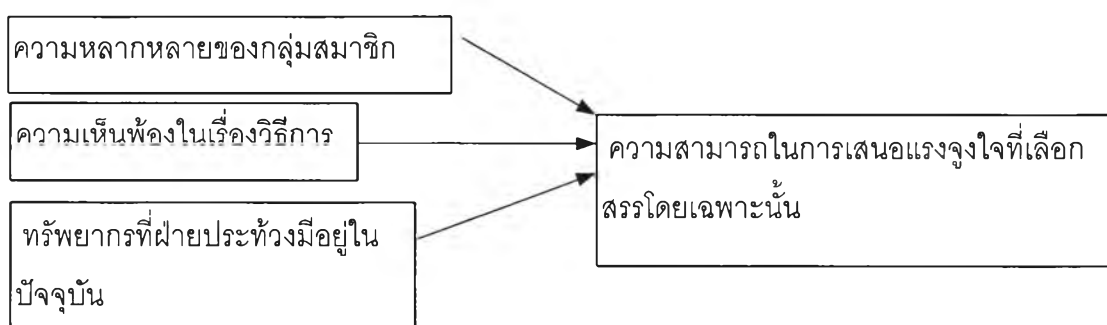
เช่นเดียวกับตัวแปร ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการก็ขึ้นอยู่กับความแตกต่างกันของผลประโยชน์ ดังนั้น ตัวแปร ปัจจัยด้านอุดมการณ์ และ ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกจึงมีอิทธิพลร่วมด้วยโดยที่ปัจจัยด้านอุดมการณ์อาจมีอิทธิพลทั้งบวกหรือลบต่อความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการก็ได้ ส่วนความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกจะมีความสัมพันธ์ในทางลบต่อตัวแปรนี้โดยที่หากมีกลุ่มย่อยที่มีผลประโยชน์แตกต่างกันในกลุ่มมากเพียงใด ความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องวิธีการหรือประเด็นที่จะนำขึ้นเป็นข้ออ้างในการประท้วงก็จะลดลงเท่านั้น ส่วนตัวแปรด้านการจัดองค์การและการระดมก่อนหน้า ก็มีอิทธิพลในทางบวกต่อ วิธีการในการประท้วงเนื่องจาก หากมีองค์การและการระดมที่สามารถได้จำนวนคนที่เข้าร่วมประท้วงได้สูงก็จะทำให้ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการในคราวนี้สูงตามไปด้วยเพราะมีตัวอย่างที่อาจนำไปสู่ความสำเร็จได้ ส่วนตัวแปรด้านความสำเร็จที่มีก่อนหน้านี้ อาจทำให้ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการเป็นไปในทางเดียวกัน หรือขัดแย้งกันสูงก็ได้ เนื่องจากอาจทำให้ลักษณะของผลประโยชน์ของกลุ่มย่อยมีความเหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้ภายหลังได้มีการแจกแจงผลประโยชน์หลังการประท้วงแล้ว ส่วนขอบเขตความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นนั้นก็เป็นการคาดหมายว่าสมาชิกได้รับความเดือดร้อนหรือถูกรังแกมาก่อนเข้าร่วมการประท้วงมากขนาดไหน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการได้ทั้งบวกและลบเช่นกัน เพราะในบางกรณี ถ้าความเดือดร้อนมีสูงมาก และเข้ากลุ่มที่มีความเดือดร้อนมาก่อนเหมือนกัน ก็อาจมีความเห็นพ้องต้องกันสูงในทางตรงข้าม ถ้าความเดือดร้อนนั้นมีสูงเช่นกัน แต่มาเข้ากลุ่มที่มีความเดือดร้อนต่างกัน ก็อาจมี

ความขัดแย้งว่าจะเข้าทำการประท้วงในประเด็นไหนดี ทำให้ความเห็นพ้องต้องกันในกรณีนี้ กลับลดลง

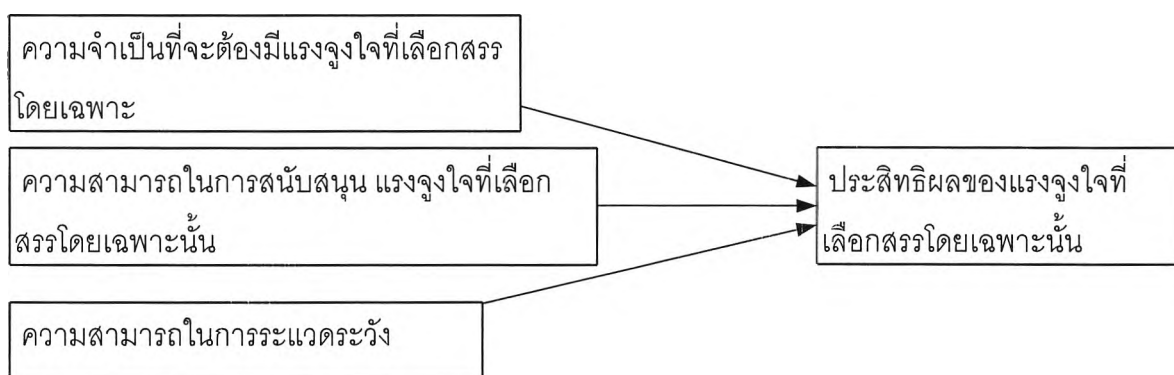
5. ความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น ได้รับอิทธิพลจากความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิก ทรัพยากรที่ฝ่ายประท้วงมีอยู่ในปัจจุบัน

ความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น เป็นเรื่องที่ผู้นำกลุ่มต้องประเมินว่า หากต้องการให้กลุ่มประท้วงมีขนาดใหญ่ และ ต่อเนื่องตนเองจะเสนอผลประโยชน์อะไรที่เห็นชัดเป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็นเงินทอง ตำแหน่งทางการเมือง หรือการเคารพนับถือจากกลุ่มให้กับกลุ่มย่อยที่มาร่วมนั้น ซึ่งหากกลุ่มสมาชิกมีความหลากหลายจัดกระจายมาก ความสามารถที่จะเสนอแรงจูงใจเป็นการเฉพาะเช่นนั้น ก็อาจต้องหามากมากขึ้น หรือ สูงขึ้น หรือ อาจจะลดลงก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของกลุ่มย่อยนั้นๆ มีความต้องการสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด ในกรณีที่กลุ่มย่อยมีความเป็นกลุ่มก้อนสูง ผู้นำกลุ่มใหญ่ก็สามารถเสนอแรงจูงใจได้ชัดเจน และสามารถระดมคนได้จำนวนมากแล้ว ส่วนทรัพยากรที่ฝ่ายประท้วงมีอยู่ในปัจจุบัน ก็เป็นสิ่งเข้าใจได้ว่า หากมีมาก ผู้นำกลุ่มใหญ่ก็สามารถใช้เป็นเครื่องตอบแทนต่อกลุ่มย่อยๆต่างๆได้ง่ายขึ้น

6. ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น ได้รับอิทธิพลจาก ความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ ความสามารถในการสนับสนุนทางเลือกนั้น ความสามารถในการระแວดระวัง

ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะ หมายถึงความคาดหวังว่า เมื่อได้จัดสรรผลประโยชน์ที่จูงใจต่อแต่ละกลุ่มย่อยแล้ว กลุ่มย่อยนั้นจะร่วมทำการประท้วงด้วย โดยตัวแปรความจำเป็นที่จะต้องมีแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้นมีอิทธิพลทั้งทางบวกและทางลบต่อ ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น หมายความว่า ความจำเป็นต้องหาเงินหรือผลประโยชน์มาให้สมาชิกนั้น อาจมีผลต่อการทำให้สมาชิกอยู่ร่วมประท้วงมากหรือน้อยก็ได้ ในส่วนของความสามารถในการเสนอแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น ก็หมายถึงว่าผู้นำกลุ่มมีสิ่งที่เป็นแรงจูงใจนั้นอยู่ในครอบครองหรือจัดหามาได้หรือไม่ หากมีผลประโยชน์ให้ได้หลายรูปแบบและก็ควรคาดได้ว่าจะทำให้การชักจูงสมาชิคนั้นมีประสิทธิภาพตามไปด้วย ยิ่งมีการระแວดระวังได้ดีไม่ให้ฝ่ายต่อต้านการประท้วงแทรกแซงการทำงานของฝ่ายประท้วงมากเท่าใด การประท้วงก็จะมีโอกาสสำเร็จมากขึ้นเท่านั้น ทั้งสามประการนี้มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพของการหาแรงจูงใจที่เป็นผลประโยชน์ที่เห็นชัดให้กับสมาชิก ดังภาพด้านล่างนี้

7. ทรัพยากรที่ฝ่ายประท้วงมีอยู่ในปัจจุบัน ได้รับอิทธิพลจาก อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน

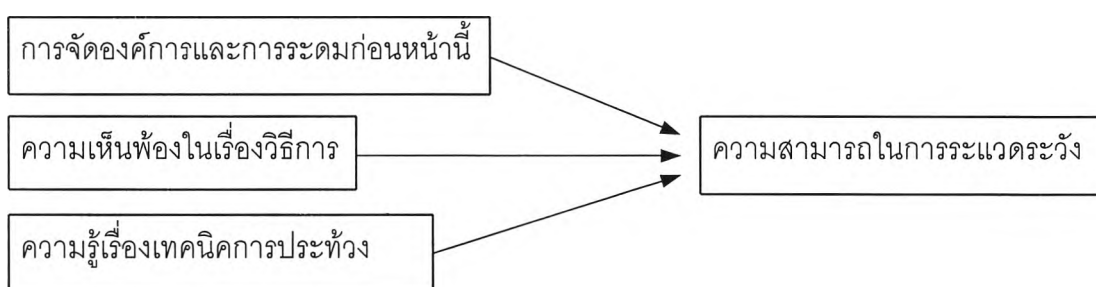
ความสำเร็จที่ได้ทำมาก่อนแล้วจะทำให้ ผู้สนับสนุนไม่ว่าจะเป็นสมาชิกของกลุ่มที่ทำการประท้วงเอง หรือ บุคคลและกลุ่มภายนอกที่จะให้การสนับสนุน มีความมั่นใจว่าการประท้วงคราวต่อไปมีโอกาสประสบความสำเร็จด้วย ทำให้ความเต็มใจในการสนับสนุนทรัพยากรและเงิน

ทองมีมากขึ้น ส่งผลให้กลุ่มที่สามารถทำการประท้วงได้สำเร็จมาก่อนนั้นมักได้รับการสนับสนุนมากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยทำการประท้วงมาก่อน เป็นธรรมดา ดังภาพด้านล่างนี้

8. ความสามารถในการระแວดระวัง ได้รับอิทธิพลจาก การจัดองค์การและการระดมก่อนหน้านี้ ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ความรู้ในเรื่องเทคนิคการประท้วง

ความสามารถในการระแວดระวังคือการร่วมมือกันป้องกันการแทรกแซงจากฝ่ายต่อต้านการประท้วงซึ่งจะได้รับอิทธิพลทางบวกจากทั้งสามตัวแปรโดยจะทำได้เมื่อ มีบทเรียนจากการจัดองค์การและการระดมก่อนหน้าว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด กลุ่มย่อยต่างๆมีผลประโยชน์สอดคล้องกันหรือไม่ถ้าไม่สอดคล้องกัน ก็เกิดช่องว่างให้ฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีโอกาสแทรกแซงได้ ส่วนความรู้ในเรื่องเทคนิคการประท้วงนั้นส่วนใหญ่เป็นเรื่องของผู้นำ หรือผู้ที่ได้ชื่อว่าผู้มีอาชีพในการนำประท้วงซึ่งจะมองออกว่าโอกาสที่กลุ่มจะถูกแทรกแซงจากฝ่ายต่อต้านการประท้วงนั้นน่าจะเกิดจากเหตุใด ควรที่จะเตรียมการป้องกันไว้อย่างไร ดังนั้นหากผู้นำการประท้วงมีความรู้มากเท่าไร ความสามารถในการป้องกันก็จะดีขึ้นเท่านั้น ดังภาพด้านล่างนี้

9. อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อนได้รับอิทธิพลจากการจัดองค์การและการระดมก่อนหน้านี้

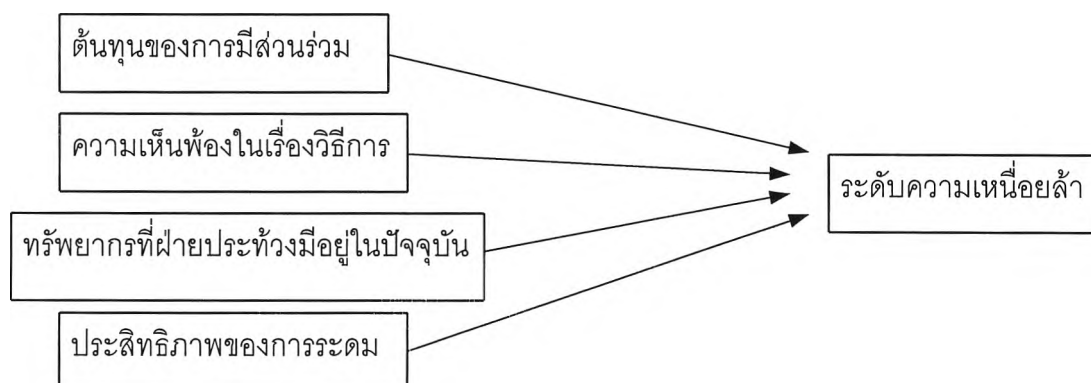
การจัดองค์การและการระดมก่อนหน้านี้ อาจเป็นการดำเนินการของกลุ่มที่ดำเนินการประท้วงเองหรือว่ากลุ่มอื่นๆที่เป็นบทเรียนสำหรับกลุ่มที่จะเข้าทำการประท้วงใหม่ บทเรียนที่กลุ่มจะทำการประท้วงต้องนำมาซึ่งน้ำหนักรูปแบบของการประท้วงที่เหมาะสมต่อการประท้วง

ครั้งต่อไปว่าควรมีการจัดอย่างไร ควรมีผู้นำอย่างไร ควรระดมคนได้มากน้อยเพียงใดและต้องจัดการให้มีการควบคุมดูแลคนที่ระดมมาอย่างไรจึงจะสามารถรักษาน้ำหนักของการประท้วงได้นานเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จ ดังนั้นอัตราความสำเร็จที่มีมาก่อนจึงขึ้นอยู่กับ การจัดและการระดมก่อนหน้านี้ หมายถึงว่าในกรณีที่สามารถมีการจัดองค์การให้มีการดูแลการดำเนินการและการระดมคนให้เข้าร่วมการประท้วงได้มากแล้วก็เป็นสาเหตุให้ประสบความสำเร็จได้มากขึ้น ดังนั้นในการระดมก่อนหน้านี้ถ้าระดมคนได้มากก็มีอัตราในความสำเร็จได้มากเช่นกัน แม้ว่าความสำเร็จที่มีมาก่อนหน้าที่มีสูงจะไม่ทำให้เกิดการจัดองค์การและการระดมได้สูงเสมอไปก็ตามเพราะในบางครั้งความล้มเหลวก็ทำให้การระดมคนในครั้งต่อไปมีสูงขึ้นเช่นเดียวกับที่ความสำเร็จอาจทำให้ไม่สามารถระดมคนได้อีกเช่นกัน ดังภาพด้านล่างนี้

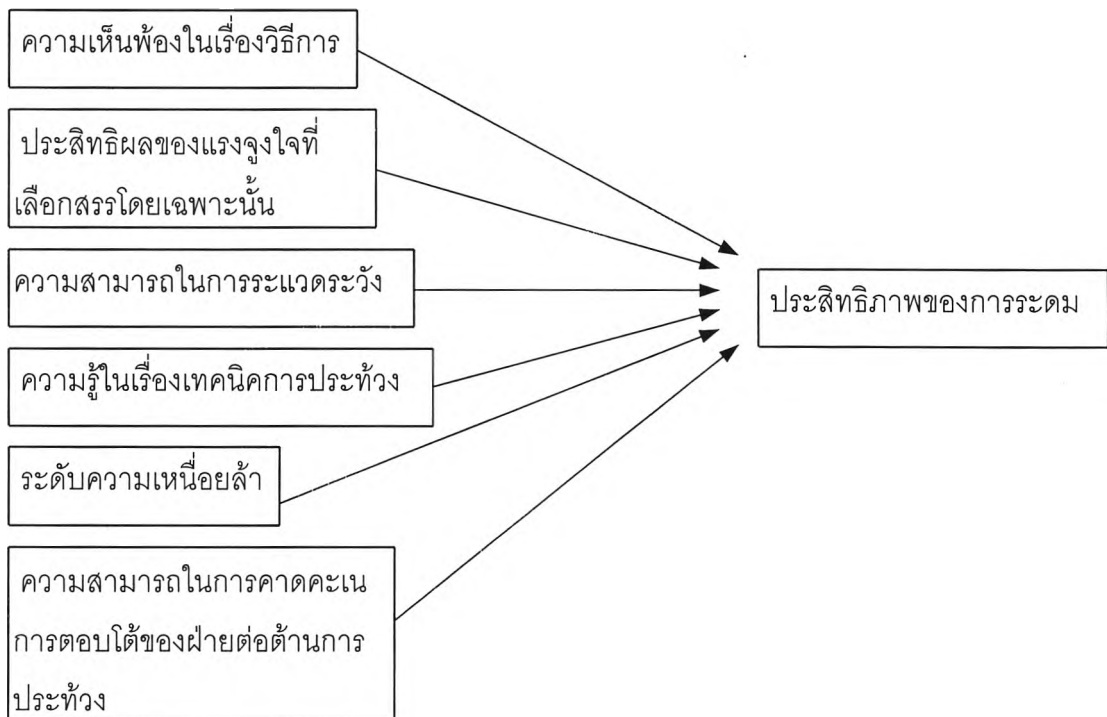
10. ระดับความเหนื่อยล้า ได้รับอิทธิพลจาก ต้นทุนของการมีส่วนร่วม ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ทรัพยากรที่ฝ่ายประท้วงมีอยู่ในปัจจุบัน ประสิทธิภาพของการระดม

ระดับของความเหนื่อยล้า หรือ ความรู้สึกลำบากตรำของผู้นำประท้วงนั้นขึ้นอยู่กับ ปัจจัยหลายประการ ประการแรกนั้นได้แก่ ต้นทุนของการมีส่วนร่วมหากมีมาก ต้องเสียสละทรัพย์สินเงินทองมาก ก็จะไม่สามารถยืนหยัดทำการประท้วงอยู่ได้นานหรือทำได้ในระยะเวลาที่สั้นลงเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ต้นทุนของการมีส่วนร่วมที่น้อยกว่า ส่วนตัวแปรอื่นๆนั้นผลจะกลับเป็นตรงข้ามเช่น หากมีความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการมาก ความเหนื่อยล้าก็จะไม่มากเพราะไม่รู้สึกลำบากในการต่อรองผลประโยชน์ภายในกลุ่มเหมือนกับกลุ่มที่มีความแตกต่างในผลประโยชน์ในกลุ่มย่อยมากๆ ในเรื่องของทรัพยากรที่เรามีอยู่ในปัจจุบันก็เห็นได้ชัดเมื่อเป็นกลุ่มที่มีทรัพย์สินเงินทองมาก ความสะดวกสบายก็ยิ่งมากความลำบากเมื่อล้าก็จะลดลง ในประการสุดท้ายเรื่องประสิทธิภาพของการระดม หากผู้นำมีความสามารถในการระดมดี สามารถสร้างความร่วมแรงร่วมใจได้ดี ก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะนำมาใช้ทดแทนความแตกต่างในเรื่องของผลประโยชน์ได้ เป็นการสร้างความร่วมมือกันด้วยคำขวัญ คำปลุกใจ ส่งผลให้ความรู้สึกลำบาก หรือระดับของความเหนื่อยล้าลดลงได้ ดังภาพด้านล่างนี้

11. ประสิทธิภาพของการระดม ได้รับอิทธิพลจาก ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น ความสามารถในการระแວดระวัง ความรู้เรื่องเทคนิคการประท้วง ความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วง ระดับความเหนื่อยล้า

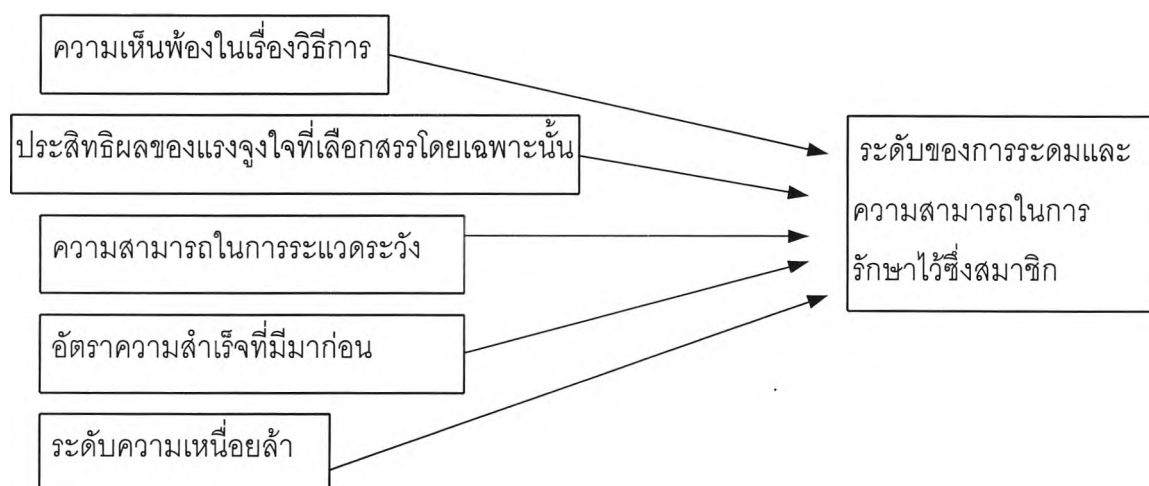
การระดมของผู้นำหรือองค์กรนำจะสามารถทำได้มากน้อยเพียงใดก็ยังขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่นๆ ด้วยเช่นกัน โดยเป็นการมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับตัวแปรดังต่อไปนี้ ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ประสิทธิภาพของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น ความสามารถในการระแວดระวัง ความรู้เรื่องเทคนิคการประท้วง และ ความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วง หมายความว่า หากตัวแปรดังกล่าวข้างต้นมี อิทธิพลสูงขึ้นเช่นสมาชิกในกลุ่มมีความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการอยู่ในระดับสูงหรือ ผลที่ได้รับจากการให้ผลประโยชน์ที่เลือกสรรแล้วต่อสมาชิกมีมาก การระดมก็จะมีประสิทธิภาพสูงขึ้นด้วย เช่นเดียวกับตัวแปรอื่นๆ เช่นความรู้เรื่องเทคนิคการประท้วงหากผู้นำหรือองค์กรนำมีความรู้ในเรื่องเทคนิคการประท้วงสูงประชาชนก็มีความยอมรับให้มีการระดมได้ง่ายขึ้นเพราะเชื่อในความสามารถ ความรู้สึกนี้ก็จะทำให้การระดมมี ประสิทธิภาพสูงขึ้น ในทางกลับกันตัวแปร ระดับความเหนื่อยล้า แม้ว่าจะได้รับอิทธิพลทางลบจากประสิทธิภาพของการระดม แต่ในตัวเองก็มีอิทธิพลในทางลบต่อตัวแปรนี้เช่นกัน หมายความว่า หากสมาชิกในกลุ่มมีความเหนื่อยล้ามาก จนถึงจุดหนึ่งแล้วก็ไม่อยากจะเข้าร่วมการประท้วงอีกต่อไปเช่นกัน ดังภาพด้านล่างนี้

12. ระดับของการระดมและการรักษาไว้ซึ่งสมาชิก ได้รับอิทธิพลจาก ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ประสิทธิผลของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะนั้น ความสามารถในการระแວງระວัง ระดับความเหนื่อยล้า อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน

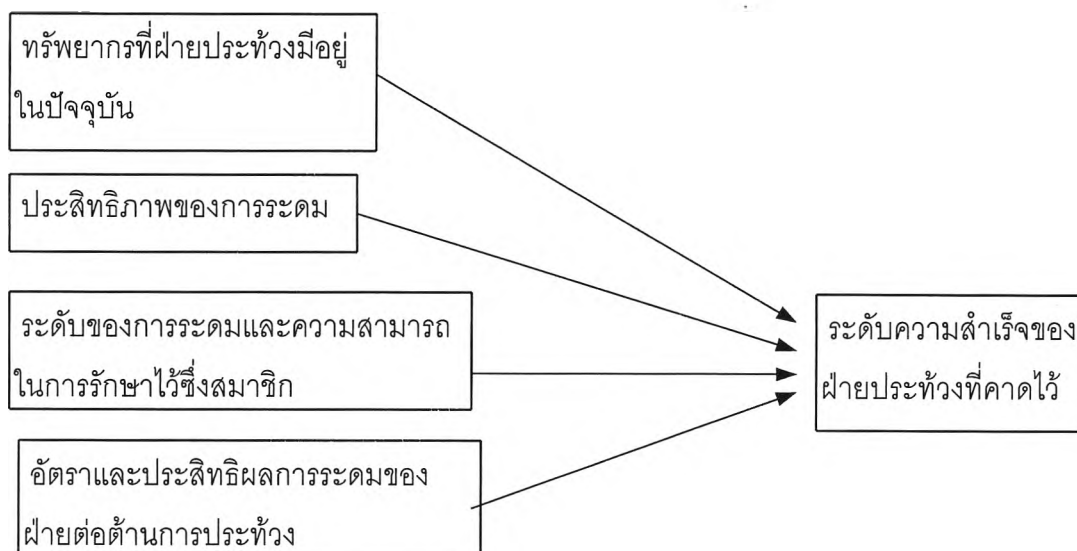
ระดับของการระดมและการรักษาไว้ซึ่งสมาชิกเป็นตัวแปรตามที่สำคัญในการวัดความสามารถของกลุ่มที่จะทำการประว้ว โดยที่ได้รับอิทธิพลทางบวกจาก ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการ ประสิทธิผลของแรงจูงใจที่เลือกสรรโดยเฉพาะให้กับสมาชิกนั้น และความสามารถในการระแວງระວัง หมายความว่าหากกลุ่มย่อยมีความเห็นในเรื่องของวิธีการประว้วสอดคล้องกัน หรือสามารถให้ผลประโยชน์ต่อสมาชิกแล้วได้รับการตอบสนองดีแล้ว ก็จะส่งผลถึงความสามารถในการระดมคนให้มากขึ้นตามไปด้วย และหากมีการเตรียมการจัดการที่ดีทำให้การระแວງระວังต่อการแทรกแซงของฝ่ายต่อต้านการประว้วได้ดี ก็จะมีความต้องการเข้าร่วมมากขึ้น ในทางตรงข้ามระดับความเหนื่อยล้าก็ส่งผลทางลบต่อการเข้าร่วมการประว้ว ซึ่งหมายถึงหากสมาชิกในกลุ่มมีความเหนื่อยล้ามากขึ้นเท่าไร จำนวนผู้ที่อยู่ร่วมทำการประว้วก็จะลดลงตามลำดับ ส่วนอัตราความสำเร็จที่มีมาก่อนนั้น จะมีอิทธิพลได้ทั้งทางบวกหรือทางลบต่อ ระดับของการระดมและ ความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งสมาชิกหมายถึงถ้าผลประโยชน์ที่เรียกร้องนั้นยังไม่ลงตัว อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อนก็จะมีอิทธิพลทางบวกต่อการระดมคนในครั้งต่อไป ในทางตรงข้ามถ้าผล

ประโยชน์ในการเรียกร้องลงตัวแล้วก็หมายถึงกลุ่มย่อยต่างๆได้รับผลประโยชน์เฉพาะที่กลุ่มตนต้องการแล้ว ความสำเร็จที่มีมาก่อนก็จะกลายเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลทางลบต่อการระดมคนเพราะกลุ่มต่างๆมีความพอใจในการเรียกร้องที่ประสบความสำเร็จมาแล้วก่อนหน้านี้ และยุติการเรียกร้องลง ดังภาพด้านล่างนี้

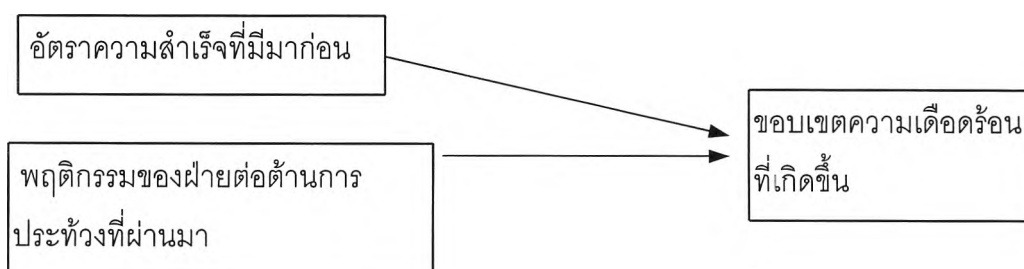
13. ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดไว้ ได้รับอิทธิพลจาก ทรัพยากรที่ฝ่ายประท้วงมีอยู่ในปัจจุบัน ระดับของการระดมและความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งสมาชิก ประสิทธิภาพของการระดม อัตราและประสิทธิผลการระดมของฝ่ายต่อต้านการประท้วง

ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงก็อาจคาดได้จาก ทรัพยากรที่เรามีอยู่หมายถึงเงินทองในการสนับสนุนการเรียกร้องนั้น จำนวนคนเข้าประท้วงที่ได้จากระดับของการระดมและความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งสมาชิก และประสิทธิภาพของผู้นำในการระดมคน ปัจจัยทั้งสามประการนี้ถ้าฝ่ายประท้วงมีมาก ก็อาจคาดหวังว่าการประท้วงมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากขึ้น ในทางตรงข้ามหากฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีศักยภาพในการระดมคนสูงก็จะทำให้เรารู้สึกว่าระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงลดลงตามลำดับ ดังภาพด้านล่างนี้

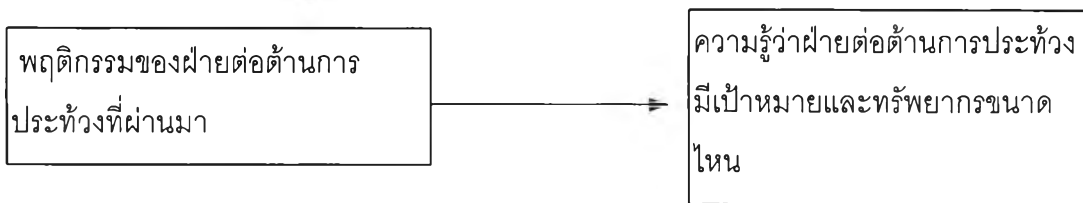
14. ขอบเขตความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น ได้รับอิทธิพลจาก อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน พฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมา

ขอบเขตความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นมีผลทางลบมาจาก อัตราความสำเร็จที่มีมาก่อน กล่าวคือหากเคยประสบความสำเร็จมาก่อนในระดับสูง ความรู้สึกเดือดร้อนที่จะเกิดขึ้นก็จะมีในสัดส่วนกลับกันคืออยู่ในระดับต่ำในขณะเดียวกันหากพฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมา มีการตอบโต้ด้วยความรุนแรงมากขอบเขตความเดือดร้อนของฝ่ายประท้วงในครั้งนี้จะมากขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน ดังภาพด้านล่างนี้

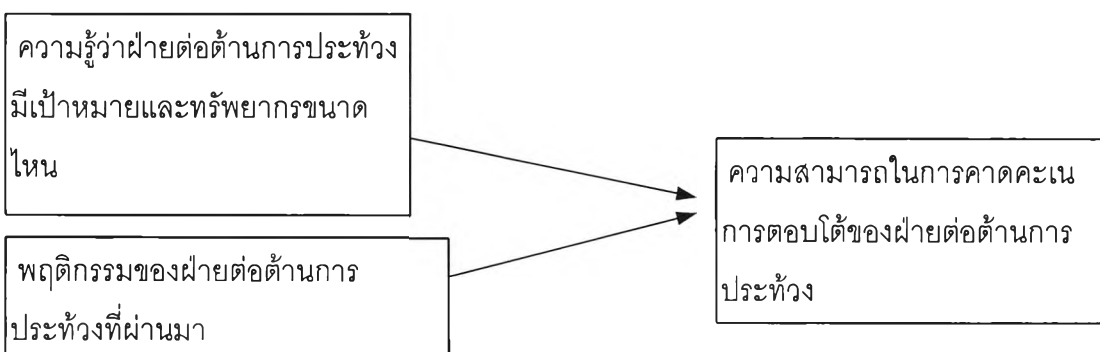
15. ความรู้ว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีเป้าหมายและทรัพยากรขนาดไหน ได้รับอิทธิพลจาก พฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมา

พฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมาจะทำให้เราสามารถทราบได้ว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีผลประโยชน์อะไรที่ต้องการ และสามารถที่จะระดมเงินทองและคนได้มากน้อยเพียงใดในการต่อสู้กับฝ่ายประท้วง ดังภาพด้านล่างนี้

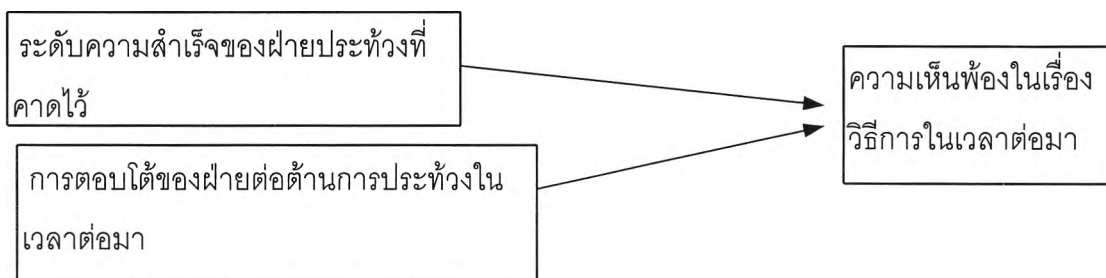
16. ความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วง ได้รับอิทธิพลจาก ความรู้ว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีเป้าหมายและทรัพยากรขนาดไหน พฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมา

ฝ่ายประท้วงสามารถที่จะคาดได้ว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงจะตอบโต้เราด้วยวิธีการใดและมีความเข้มข้นมากเพียงใดโดยดูจากผลประโยชน์ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ต้องการ และพฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่ผ่านมาว่าเคยดำเนินการอย่างไร ยิ่งมีความรู้ว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีความต้องการอะไรมากเท่าใดก็จะยิ่งทำนายได้ว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีความต้องการตอบโต้เรามากน้อยเพียงใด ดังภาพด้านล่างนี้

17. ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการในเวลาต่อมา ได้รับอิทธิพลจาก การตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงในเวลาต่อมา ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง

ความเห็นพ้องในเรื่องวิธีการในเวลาต่อมาก็เป็นการปรับตัวภายหลังจากที่ได้มีการดำเนินการประท้วงไประยะหนึ่งแล้วไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ตาม เมื่อจะทำการประท้วงในรอบต่อไปก็ต้องพิจารณาถึงปัจจัยด้าน การตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่มีต่อการประท้วงในครั้งก่อนที่ผ่านไปกับระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง หมายถึงหากจะยกประเด็นในการประท้วงครั้งใหม่ขึ้นมาซึ่งหมายถึงผลประโยชน์ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งนั้นก็ต้องดูว่าฝ่ายต่อต้านการประท้วงมีการตอบโต้ที่รุนแรงหรือไม่ในเรื่องนั้นๆ หากมีการตอบโต้ที่รุนแรง การเลือกประเด็นในการประท้วงในผลประโยชน์เรื่องนั้นก็ได้รับการคัดค้านมากขึ้น หรือขาดความเห็นพ้องต้องกันเนื่องจากส่วนใหญ่ต้องการความสำเร็จในการประท้วง หรือในอีกตัวแปรหนึ่งคือระดับความสำเร็จที่ฝ่ายประท้วงคาดหวัง ถ้าคาดว่าจะประสบความสำเร็จสูง ความเห็นพ้องกันในเรื่องของประเด็นการประท้วงในผลประโยชน์เรื่องนั้น ก็จะสูงขึ้นสำหรับการที่จะประท้วงในขั้นตอนต่อไปดังภาพด้านล่าง ประกอบกับท้ายข้อ 21 นี้

18. การตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงในเวลาต่อมา ได้รับอิทธิพลจากระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง

ในทางกลับกันกับความสามารถในการคาดคะเนการตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วง การตอบโต้ของฝ่ายต่อต้านการประท้วงในเวลาต่อมากลับได้รับอิทธิพลจากระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง หมายถึงเมื่อพิจารณาจากพฤติกรรมของฝ่ายต่อต้านการประท้วงที่มีแนวโน้มจะตอบโต้ด้วยความรุนแรงเมื่อมีความต้องการเป้าหมายและทรัพยากรมาก ดังนั้นเมื่อฝ่ายประท้วงคาดว่าจะประสบความสำเร็จในระดับที่มาก ก็ย่อมหมายถึงว่าในระยะต่อมาฝ่ายต่อต้านการประท้วงจะตอบโต้ด้วยความรุนแรงที่มากด้วย ดังภาพด้านล่าง ท้ายข้อ 21 นี้

19. พฤติกรรมของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมา ได้รับอิทธิพลจาก ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง

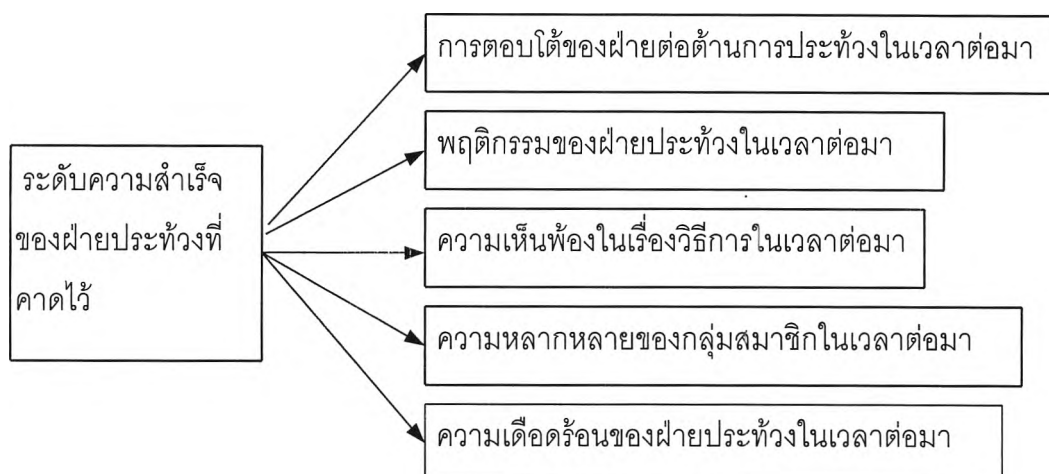
ความคิดที่จะทำการประท้วงต่อเนื่องในครั้งต่อไป ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขว่าหากทำการประท้วงประสบความสำเร็จ และ ได้รับผลประโยชน์ตามที่ต้องการ พฤติกรรมของฝ่ายประท้วงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นก็คือการรวมกลุ่มกันเพื่อปกป้องผลประโยชน์ร่วมกันนั้นต่อไป ดังภาพด้านล่าง ท้ายข้อ 21 นี้

20. ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกในเวลาต่อมา ได้รับอิทธิพลจาก ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง

ในทางตรงข้าม ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวังก็อาจเป็นสาเหตุให้การรวมกลุ่มของสมาชิกในอนาคตภายหลังการประท้วงนั้น เหนียวแน่นขึ้น หรือ แยกแยกมากขึ้นก็ได้ โดยที่หากการประท้วงคาดหวังว่าจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนในระดับต่ำหรือประสบความสำเร็จต่ำ กลุ่มย่อยต่างๆก็อาจแตกแยกกันไปเพื่อแสวงหาวิธีการที่จะทำให้กลุ่มตนได้รับผลประโยชน์สูงสุด หรือเมื่อคิดว่าการประท้วงจะเกิดความสำเร็จสูง หลังการประท้วงแล้วการรวมกลุ่มอาจจะยากขึ้นเพราะแต่ละกลุ่มย่อยได้ผลประโยชน์ที่ต้องการแล้ว ในทางกลับกันเมื่อคาดว่าจะประสบความสำเร็จในการประท้วงสูงก็อาจส่งผลให้การเป็นกลุ่มก้อนภายหลังการประท้วงยังคงมีอยู่เพื่อรักษาผลประโยชน์ที่พึงได้รับและเรียกร้องผลประโยชน์ในอนาคตต่อไป เป็นต้น ดังภาพด้านล่างท้ายข้อ 21 นี้

21. ความเดือดร้อนของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมา ได้รับอิทธิพลจาก ระดับความสำเร็จของฝ่ายประท้วงที่คาดหวัง

ความเดือดร้อนของฝ่ายประท้วงในเวลาต่อมา ก็ได้รับอิทธิพลจาก ระดับความสำเร็จที่เราคาดหวัง หมายความว่าหากคาดว่าฝ่ายประท้วงจะประสบความสำเร็จ ความเดือดร้อนก็จะลดน้อยลงเป็นต้น ดังภาพด้านล่างนี้

ที่กล่าวมาแล้วนี้ก็คือ ความหมายและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา ความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกที่ส่งผลถึงระดับของการระดมและการรักษาไว้ซึ่งสมาชิก หรือกล่าวอย่างง่าย ๆ ว่าเมื่อกลุ่มย่อยๆ ในกลุ่มใหญ่ที่เข้าร่วมประท้วงมีความแตกต่างกันในเรื่องผลประโยชน์มากเท่าไร ความสามารถในการที่จะระดมสมาชิกให้เข้าร่วมประท้วงและรักษาปริมาณของผู้เข้าร่วมประท้วงให้มีจำนวนมากอยู่เป็นระยะเวลายาวนานนั้นก็จะลดลง ทั้งนี้ยังมีปัจจัยหรือตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีกหลายประการทั้งที่เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อปรากฏการณ์ที่จะทำการศึกษา

ในบทที่ 5 ต่อจากนี้จะเป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ นี้ด้วยข้อมูลจากภาคสนาม เพื่อหาข้อสนับสนุน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมติฐาน และ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีทั้ง 21 ชุดนี้ว่าจะมีความสัมพันธ์กันเช่นใด และ สำหรับกรณีประเทศไทยจะสามารถสร้างตัวแบบเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ ดังกล่าวนี้ได้อย่างไรจึงจะเหมาะสม